

Závěrečná zpráva z workshopu Film business school

28. 11. – 2. 12. 2007, Sofia, Bulharsko

účastník **Pavel Berčík**

Rád bych hned v úvodu poděkoval české kanceláři Mediadesk a také pořadateli Media bussines school, že mi udělili stipendium, protože díky jejich laskavému přispění jsem se mohl zúčastnit čtyřdenního workshopu Film business school v Sofii v termínech 28. 11. – 2. 12. 2007.

Mezi filmovou veřejností se proslýchá, že workshopy pořádané Media business school jsou vždy jedny z nejlepších a mezi pozvanými jsou vždy důležití a zajímaví lidé. Musím přiznat, že toto tvrzení je celkem pravdivé. Dalším zajímavým nápadem tohoto workshopu bylo uspořádat ho v Bulharsku, protože díky tomu se ho účastnilo mnoho místních producentů a také několik rumunských producentů. Vzhledem k tomu, že Česká republika prožila velkou část své historie společně s těmito zeměmi a tudíž teď stejně jako ony transformují již několik let filmový průmysl, bylo velmi zajímavé a poučné srovnání naší a jejich legislativy. Součástí workshopu byla i neformální prezentace polské, rumunské, bulharské a české kinematografie. Prezentovali vždy účastníci z jednotlivých zemí. Tato prezentace byla velmi zajímavá a pro Česko velmi poučná. Bohužel však musím konstatovat, že všechny výše zmíněné země mají systém státní podpory daleko lepší, než Česká republika. Pochopitelně mají prostředky omezené, ale přesto dokážou být partnery pro velké zahraniční koprodukce.

Kvalita workshopu vždy závisí jednak na tutorech a jednak na účastnících. Na některých workshopech, kterých jsem se zúčastnil, někdy nebylo jedno nebo druhé na dostatečné úrovni. V Sofii jsem se setkal se skutečně vzdělanými a profesionálně aktivními tutory, takže jejich rady a přednášky byly zcela relevantní a aktuální. A většina účastníků byla též na velmi dobré úrovni, takže dotazy, které byla kladeny, podporovaly kvalitní diskuze.

Celý kurz byl rozdělen do tří částí – plenary sessions, group sessions a individua meetings. Na společných přednáškách vždy byli přítomni všichni účastníci, ale také většina tutorů a několik „observers“. Jejich přítomnost tak napomáhala živějším a sofistikovanějším diskuzím, protože se ptali nejen studenti, ale právě i ostatní tutoři. Při group sessions jsme byli rozděleni do skupin po pěti studentech a měli jsme tak možnost vždy s každým ze šesti z tutorů lépe

prodiskutovat náš projekt z jeho hlediska. A nakonec jsme měli šanci prodiskutovat svůj projekt s některými tutory i při individuálních schůzkách, ale vzhledem k intenzivnímu programu to nebylo možné se všemi. Organizátoři však byli velmi milí a otevření a tak se mi podařilo získat jednu individuální schůzku i mimo původně naplánovaný program. Všichni tutoři byli navíc velmi příjemní, takže bylo celkem snadné s nim diskutovat i neformálně mimo oficiální program.

Obsah workshopu byl také velmi bohatý. Celý program začal kromě obvyklých welcome drinků již první přednáškou s názvem Creative aspects to a successful film. V podstatě to byl takový úvod do scénářistické struktury, ale byl bohužel zajímavější intenzivním projevem přednášejícího, než samotným obsahem.

Právní aspekty filmové produkce přednášel Peter Dally z londýnské právní kanceláře Bird and Bird. Hovořil především o rozdílech mezi autorským právem evropským a britským (potažmo americkým).

Naprostou povzbuzující byla case study bulharsko-britsko-holandsko-maďarské koprodukce s názvem Prima Primavera. Tento film zde prezentoval jeho britský producent Steve Bowden. Tento film má však maďarského režiséra a vzniká způsobem, který bych od britského producenta ne zcela neočekával. Steve na tomto filmu strávil už asi tři roky života, rozpočet toho filmu není nijak závratný, a přesto jeho značnou část tvoří odložené platby a odložené výrobní fee všech koproducentů. Říkal, že on jako producent nevydělá z exploatace filmu zhola nic, že musí veškeré náklady na chod firmy pokrýt již z výroby. Tato case study by mohla sloužit také jako ukázkový příklad vztahu producenta a režiséra a jejich vzájemného respektu. Jako jeden z příkladů uvedu Stevovu zmínku o tom, že měl smluvně zajištěno právo „final cut“ on jako producent, nikoli režisér. Říkal, že to však bylo pouze z toho důvodu, že to po něm někteří finanční partneři standardně požadovaly, ale z jeho pohledu to byla v podstatě formalita, protože on jako producent, který má zájem, aby vypadal film co nejlépe přece nikdy nepostřihá něco, s čím nebude spokojen i režisér.

Další částí workshopu byla lekce „The fine art of pitching“, což byla pro mě osobně jedna z nejpřínosnějších věcí. Nejprve byla úvodní přednáška o základech komunikačních dovedností obecně. Dále pak každý účastník prezentoval svůj projekt na fingované obchodní schůzce způsobem „role playing“. Tento pitching sledovala tutorka a po jeho skončení ho

zhodnotila a sdělila mi připomínky, případně výtky. Podle nich jsem musel svůj pitching lépe připravit a druhý den jsem prezentoval znovu, ale již přímo tutorce, která představovala obchodního partnera. Po skončení opět zhodnotila chyby a především pokroky oproti pitchingu prvnímu. Navíc oba pitchingy byly nahrávány na video, takže jsem si s sebou odvezl jejich videozáznam pro pozdější zhodnocení.

Distribuce a vyjednávání se sales agentem byli dalšími tématy. O distribuci hovořil Peter Marai z pohledu nezávislého distributora v Americe. Mluvil o některých možnostech, které může využít menší evropský film, aby se dokázal probít až do kin v USA. Společně s ním, hovořil jeho kolega Steve Walsh o práci sales agenta, o jeho spolupráci a součinnosti s producenty a nastínil, jakým způsobem spolu tyto dvě strany obvykle vyjednávají.

Ve volném čase – i když ho moc nebylo – jsme měli příležitost k neformální komunikaci jak s účastníky, tak s tutory. Celý workshop se svou náplní, účastníky a lektory mi velmi pomohl se na svůj projekt podívat z jiné perspektivy a získal jsem zde také nové nápady jak s ním dále postupovat.

Nesmím také zapomenout, že veškerá organizace byla naprosto bezchybná a všichni lidé z organizačního týmu byli milí a ochotní. Veškeré společné večere byly velmi dobré, na hezkých místech a vždy se zajímavým doprovodným programem.

Media business school mohu opravdu doporučit. Jediným záporem je, že tento workshop je poměrně nákladný – poplatek je 1500 Eur. Opět tedy musím poděkovat jednak pořadateli, ale hlavně pražské kanceláři Mediadesk, bez jejichž stipendia bych se pravděpodobně tak přínosného a kvalitního workshopu nemohl zúčastnit.

V Praze, 16. prosince

Pavel Berčík